

Nr 183.

Av herr Olsson i Mellerud m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till ambulatorisk behandling m. m. av vissa tuberkulospatienter.

Enligt kungörelse den 18 maj 1945 (nr 332) utgår till landsting eller stad utanför landsting statsbidrag för obemedlade och mindre bemedlade tuberkulossjuka till kostnaderna för dels ambulatorisk pneumothoraxbehandling, dels ock resor för erhållande av dylik behandling. Bidrag utgår med $\frac{2}{3}$ av kostnaden för pneumothoraxbehandlingen och, med viss begränsning, hela kostnaden för patientens resor från bostadsorten till anstalt, där behandling meddelas, och åter. Som villkor för statsbidragets åtnjutande är föreskrivet, att huvudmannen skall gälda den del av behandlingskostnaden, för vilken statsbidrag icke utgår. I årets statsverksproposition, elfte huvudtiteln, punkt 46, har för berörda ändamål äskats ett förslagsanslag om 400 000 kr. för budgetåret 1948/1949.

Enligt ovanberörda kungörelse skall som mindre bemedlad anses den, vilken jämlikt gällande kungörelse angående statsbidrag till lindring i sjukvårdskostnaderna för mindre bemedlade å landsbygden är berättigad till sådant bidrag. Där ömmande omständigheter föreligga, äger dock den behovsprövande myndigheten medgiva statsbidrag jämväl för den, vars inkomst eller förmögenhet överstiger vad som i nämnda kungörelse angives.

Enligt kungörelsen angående statsbidrag till lindring i sjukvårdskostnaderna för mindre bemedlade å landsbygden (SFS nr 257/1939; ändrad SFS nr 904/1943) anses som mindre bemedlad *dels* person, för vilken det senast fastställda beskattningsbara beloppet enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt icke överstiger 400 kr., *dels ock* person, för vilken det senast fastställda taxerade beloppet enligt nämnda förordning uppgår till högst 1 800 kr., ändock att det beskattningsbara beloppet överstiger 400 kr. Som mindre bemedlad anses ej person, som har en till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt skattepliktig förmögenhet överstigande 12 000 kr. Ovan angivna belopp fixerades år 1939, och någon ändring i desamma har sedan dess icke vidtagits.

Sedan år 1939 har emellertid en ej oväsentlig försämring av penningvärdet ägt rum, vilket bl. a. medfört, att gruppen mindre bemedlade enligt nyssnämnda kungörelse fått en allt snävare omfattning. Detta kan icke vara riktigt och motiverar en omprövning av ovannämnda belopp. En dylik omprövning är desto mera påkallad, som det statliga skattesystemet numera omlagts och hänvisningen till förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt i framtiden icke kommer att vara aktuell.

Omläggningen av skattesystemet, varvid de tidigare barnavdragen slo-pats och ersatts med kontanta barnbidrag, har medfört en ytterligare be-gränsning av dem, som äro att hänföra till gruppen mindre bemedlade i nu berörda hänseende, och denna begränsning har drabbat de barnrika familjerna, som annars i särskild grad vore i behov av samhällets stöd. En familj om man och hustru med fyra barn i ortsgrupp III kunde sålunda tidigare hava ett taxerat belopp om 4 890 kr. och ändock anses som mindre bemedlad. Enligt nuvarande bestämmelser kan den taxerade inkomsten uppgå till högst 3 150 kr. Även om hänsyn tages till det kontanta barn-bidraget, som i detta fall utgår med 1 040 kr. per år, innebär den nya ord-ningen, att inkomstgränsen flyttats ej oväsentligt nedåt.

Om den snävare avgränsningen av gruppen mindre bemedlade, som på grund av anförda omständigheter inträtt, motiverar en ändring av kungö-relsen om bidrag till mindre bemedlades sjukvårdskostnader, är en dylik ändring särskilt påkallad beträffande de tuberkulösa, som erhålla bidrag till pneumothoraxbehandling. Redan gällande kungörelse har givit uttryck häråt, då den inrymt vissa jämkningsmöjligheter åt de behovsprövande or-ganen. Genom sin sjukdom äro de tuberkulösa i betydande grad handikap-pade i ekonomiskt hänseende och i särskilt behov av samhällets stöd. Starka skäl synas därför föreligga, att man i dessa fall tillämpar en mera vid-sträckt definition av begreppet mindre bemedlad.

Med hänsyn till den allvarliga belastning, tuberkulosen utgör för dem, som drabbats av denna sjukdom, synes i princip intet vara att invända mot att det statliga bidraget till ambulatorisk behandling får utgå till samtliga tuberkulösa. Ej heller torde de ekonomiska konsekvenserna av en dylik re-form bliva av någon större storleksordning, då flertalet tuberkulösa otvi-velaktigt återfinnas i de lägre inkomstskikten. En utredning, syftande till en dylik utsträckning av samhällets hjälpverksamhet, synes i och för sig påkallad. Emellertid torde förevarande fråga komma i viss mån i ett annat läge, när den obligatoriska sjukförsäkringen träder i kraft. Anledning torde därför knappast föreligga att i nuvarande läge införa en sådan generell bidragsrätt.

Med hänsyn till vad ovan anförts och då ännu ett par år återstå, tills sjuk-försäkringen omorganiserats, synes det emellertid påkallat, att en höjning av den stadgade inkomst- och förmögenhetsgränsen för erhållande av bidrag till pneumothoraxbehandling kommer till stånd. Lämpligt synes därvid vara att helt frikoppla bestämmelserna om rätten till bidrag till pneumothorax-behandling från motsvarande bestämmelser om rätt till lindring i sjukvårds-kostnaderna.

Var gränsen i förevarande fall bör sättas, kan vara tveksamt. Med be-aktande såväl av det hjälpbehov, som här föreligger, som av det statsfi-nansiella läget få vi föreslå, att gränsen sättes vid en beskattningsbar in-komst om 1 800 kr. enligt förordningen om statlig inkomstskatt. Rätt till bidrag i förevarande fall bör ej föreligga för person, som har beskattnings-bar förmögenhet enligt förordningen om statlig förmögenhetsskatt.

Det hade givetvis varit önskvärt, om den föreslagna höjningen av inkomstgränsen kunnat genomföras redan fr. o. m. den 1 juli 1948. Emellertid kan man, med hänsyn till omläggningen av skattesystemet, icke förrän under år 1949 erhålla uppgift om den fastställda beskattningsbara inkomsten enligt nu gällande förordning om statlig inkomstskatt. På grund härav anse vi oss böra föreslå, att de ifrågasatta nya bestämmelserna träda i kraft först den 1 januari 1949.

I vilken utsträckning det sålunda framlagda förslaget kommer att medföra ökade statsutgifter är, i avsaknad av särskild utredning, svårt att bedöma. Sannolikt torde dock kostnadsökningen hålla sig inom 100 000 kr. för ett helt budgetår. Då emellertid höjningen icke skulle företagas förrän fr. o. m. den 1 januari 1949, kommer denna att under budgetåret 1948/49 medföra en kostnadsökning av allenast ca 50 000 kr.

Under återopande av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta

dels att såsom mindre bemedlad vid erhållande av statligt bidrag till pneumothoraxbehandling skall anses person, för vilken den senast enligt förordningen om statlig inkomstskatt fastställda beskattningsbara inkomsten ej överstiger 1 800 kr., dock ej person, som äger beskattningsbar förmögenhet enligt förordningen om statlig förmögenhets-skatt, samt

dels att för ambulatorisk behandling m. m. av vissa tuberkulospatienter anvisa ett förslagsanslag om 450 000 kr. för budgetåret 1948/49.

Stockholm den 22 januari 1948.

C. P. Olsson,
Mellerud.

Patrik Svensson.

Artur E. Lundqvist.

J. W. Mårtensson.